

Ponad 6 mln młodych Europejczyków kończy naukę na poziomie gimnazjum lub nawet wcześniej. Osoby takie mają trudności w znalezieniu pracy, częściej są bezrobotne i zależne od pomocy socjalnej. Dlatego Komisja Europejska przyjęła plan działania, który ma obniżyć do 10 proc. liczbę młodych ludzi przedwcześnie rezygnujących z edukacji. Ze statystyk wynika, że siedem państw UE, w tym Polska, już zdołała osiągnąć ten cel.

Zjawisko przedwczesnego kończenia nauki utrudnia rozwój gospodarczy i społeczny oraz stanowi poważną przeszkodę na drodze do inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu, który jest celem Unii Europejskiej. Plan działania KE ma pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu wymiernego celu strategii "Europa 2020", jakim jest zmniejszenie do 2020 r. średniego unijnego odsetka uczniów przedwcześnie kończących naukę do poziomu 10 proc. Odsetek ten wynosi obecnie 14,4 proc.

- Europa nie może pozwolić, by tak wielu młodych ludzi, którzy mogliby wnieść wkład do społeczeństwa i gospodarki, pozostawało w tyle. Żeby wyjść z kryzysu, musimy wykorzystać możliwości wszystkich młodych Europejczyków – powiedział przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso.

Europejska komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży Androulla Vassiliou dodała: *Zmniejszenie odsetku Europejczyków, którzy przedwcześnie kończą naukę, o 1 punkt procentowy zaowocowałoby prawie pół milionem dodatkowych wykwalifikowanych młodych pracowników rocznie. Większości państw udało się zmniejszyć liczbę młodych osób kończących naukę z niskimi kwalifikacjami, ale potrzebne są dalsze wysiłki.*

W nowej inicjatywie Komisji przedstawiono sytuację w całej Europie pod względem przedwczesnego kończenia nauki, głównych przyczyn tego zjawiska i jego negatywnego wpływu na rozwój gospodarczy i społeczny, oraz zaproponowano bardziej skuteczne środki zaradcze.

Towarzyszący inicjatywie wniosek w sprawie zalecenia Rady zawiera wytyczne dla państw członkowskich służące tworzeniu przez nie kompleksowej i opartej na danych polityki ograniczania zjawiska przedwczesnego kończenia nauki.

Sytuacja w Europie

Pod unijnym średnim odsetkiem osób przedwcześnie kończących naukę wynoszącym obecnie 14,4 proc. kryją się znaczne różnice między poszczególnymi państwami:

- siedem państw osiągnęło już cel w wysokości 10 proc.: Austria, Czechy, Finlandia, Litwa, Polska, Słowacja i Słowenia;
- w trzech państwach odsetek ten wynosi więcej niż 30 proc.: na Malcie, w Portugalii i Hiszpanii;
- w porównaniu z 2000 r. w niemal wszystkich państwach udało się ten odsetek zmniejszyć;
- w niektórych państwach, w których pozostaje on wysoki, udało się go mimo wszystko znacznie zmniejszyć: w Rumunii, na Malcie, we Włoszech, na Cyprze i w Portugalii;
- również państwom, w których już na początku bieżącego dziesięciolecia odsetek ten był niski,

takim jak Holandia, Litwa, Luksemburg i Polska, udało się osiągnąć postępy.

Mimo występowania pewnych podobieństw państwa członkowskie znajdują się w różnej sytuacji pod względem najbardziej dotkniętych grup, najwyższego poziomu wykształcenia osiąganego przez osoby przedwcześnie kończące naukę oraz ich statusu na rynku pracy.

Jak przeciwdziałać zjawisku przedwczesnego kończenia nauki?

Przedwczesne kończenie nauki jest zjawiskiem złożonym, którego nie sposób ograniczyć wyłącznie dzięki polityce edukacji. Skuteczne strategie w tej dziedzinie muszą być powiązane z polityką edukacji i w zakresie młodzieży oraz polityką społeczną. Należy je dostosować do warunków lokalnych, regionalnych i krajowych. Strategie te powinny obejmować zapobieganie, interwencję i środki kompensacji:

- zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki należy rozpocząć jak najwcześniej przez wspieranie dzieci w nauce i niedopuszczanie do sytuacji, które mogą doprowadzić je do przerwania nauki, takich jak nieudzielenie promocji do następnej klasy czy pozostawienie dzieci obojętym samym sobie;
- dzięki szybkiej i skutecznej interwencji trzeba stawić czoła pojawiającym się problemom, takim jak wagiary lub słabe wyniki w nauce;
- środki kompensacji polegają na dawaniu „drugiej szansy” na uzyskanie wykształcenia, w tym na organizowaniu dodatkowych zajęć w szkole i umożliwianiu młodym osobom dorosłym ponownego podjęcia nauki.

Pomocą w zmniejszaniu zakresu omawianego zjawiska może być ściślejsza współpraca między państwami UE, wymiana dobrych praktyk i bardziej ukierunkowane korzystanie z finansowania unijnego.

Następne kroki

Propozycje Komisji zostaną przedyskutowane przez ministrów edukacji podczas posiedzenia Rady ds. Edukacji w dniach 2-4 maja w Brukseli. Państwa członkowskie powinny następnie przyjąć do końca 2012 r. własne kompleksowe strategie w oparciu o przedstawione ramy oraz realizować je przez krajowe programy reform.

Komisja natomiast przeznaczy odpowiednie fundusze w ramach programu "Uczenie się przez całe życie" i ramowego programu na rzecz badań w celu opracowania nowatorskich sposobów przeciwdziałania temu zjawisku oraz za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz finansowania krajowych i regionalnych działań służących ograniczeniu jego zakresu.

Więcej na stronach [Komisji Europejskiej UE w Polsce](#)